

Jan Kaczor

Zákonné požadavky na zpravodajství veřejnoprávní televize a „Podnět 24“¹⁾

„Je ohroženo plnění úkolů veřejné služby v oblasti televizního vysílání“²⁾. Takovou zprávu vyslalo veřejnosti 24 redaktorů, moderátorů a editorů veřejnoprávní České televize v čele s Danielou Drtinovou a Adamem Komersem v říjnu loňského roku. Ve své stížnosti adresované Radě České televize (dále také „Radě ČT“) uvedli třináct případů, kdy mělo dojít k porušení požadavků, které jsou na zpravodajství televize veřejné služby kladeny. Rada ČT později posoudila jejich stížnost jako nedůvodnou, aniž by uvedené případy sama blíže přezkoumala.³⁾

Společenská významnost veřejnoprávních médií je, zvláště v době, kdy dochází k významným změnám ve vlastnické struktuře českých mediálních domů, zřejmá. I proto je důležité klást na veřejnoprávní zpravodajství vysoké nároky, a při jakémkoliv náznaku, že nedochází k jejich naplňování, se situací bedlivě zabývat.

Tento článek si klade za úkol posoudit celou věc z právního pohledu. Nejprve vymezí, jaké zákonné požadavky jsou na obsah zpravodajství veřejnoprávní televize v souvislosti s její úlohou plnění veřejné služby kladeny. Posléze se pokusí zhodnotit, zdali ve stěžovateli uvedených případech skutečně došlo k jejich porušení, či nikoliv.

I. Veřejnoprávní média obecně

V první části se budu věnovat obecným požadavkům zákona na zpravodajství České televize jako veřejnoprávního média. Nejprve však stručně k veřejnoprávním médiím obecně. Zákodárce nedělí média primárně na veřejnoprávní

¹⁾ Článek vznikl z práce obhájené v rámci SVOČ pražské právnické fakulty, která byla hodnocena jako nejlepší ve společné sekci teorie práva a politologie.

²⁾ Podnět zaměstnanců České televize adresovaný Radě České televize, 25. 10. 2013, podepsáni Daniela Drtinová, Adam Komers a 24 redaktorů, moderátorů a editorů, s jejichž jmény byl seznámen pouze předseda Rady ČT Milan Uhde. Původní počet podepsaných byl 23, nicméně později se jeden dodatečně připojil. Původně dostupné online na http://data.idnes.cz/soubory/domaci/A131031_JAV_SKENZPHAPI2.pdf.

³⁾ Zápis z 1. jednání Rady ČT, 8. 1. 2014, dostupné online: http://www.ceskatelevize.cz/pub/radact_zpravy/546.pdf.

a soukromoprávní, nýbrž vede hlavní dělicí linii mezi médii tiskovými a elektronickými.⁴⁾ Z tiskových médií je jedinou institucí, kterou bychom mohli označit jako veřejnoprávní, Česká tisková kancelář (dále také „ČTK“), zřízená zákonem č. 17/1992 Sb., o České tiskové kanceláři.

Zákonným posláním ČTK je poskytovat objektivní a všestranné informace pro svobodné vyjádření názorů, a to prostřednictvím šíření slovního i obrazového zpravodajství⁵⁾. Svou povahou se však od ostatních médií liší tím, že jde o tiskovou agenturu (mající v ČR v podstatě monopol), jejímž úkolem je pokrývat co nejdříve veškeré aktuální dění doma i ve světě. Zpravodajské informace pak v drtivé většině nedistribuuje přímo čtenářům, tedy konečným adresátům informací, nýbrž ostatním médiím, které s nimi pracují, vybírají si z nich a dále je rozvíjejí. V současnosti lze říci, že ČTK tvoří hlavní pilíř české veřejné informovanosti, neboť v ČR neexistuje významné médium, které by z informací od ČTK nečerpalo.

Obsáhleji regulovaná jsou média elektronická. Ta zákon č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání, dělí podle titulu, ze kterého mají jejich provozovatelé nárok na vysílací frekvence, a tudíž i oprávnění vysílat. Prvními jsou provozovatelé vysílání, kteří jej provozují na základě licence udělené Radou pro rozhlasové a televizní vysílání. Druhými jsou provozovatelé vysílání, kteří toto vysílání provozují na základě zvláštních právních předpisů – tj. Česká televize (na základě zákona č. 483/1991 Sb., o České televizi), a Český rozhlas (na základě zákona č. 484/1991 Sb., o Českém rozhlasu).⁶⁾

Zde se již dostáváme k médiím, která běžně označujeme jako „veřejnoprávní.“ Jaký je smysl tohoto označení? Podle Aleše Rozehnal je trojř.⁷⁾ První význam spočívá v odlišení od jiných médií, zřízených soukromoprávně. Veřejnoprávní médium je zřízeno na základě veřejnoprávního aktu, tedy ze zákona, ostatní média jsou zřízena na základě soukromoprávního aktu, tedy společenské smlouvy, zakladatelské smlouvy či listiny.

Druhý význam slova „veřejnoprávní“ řeší vztah se státem. Použitím tohoto slova nám zákonodárce sděluje, že Česká televize ani Český rozhlas nejsou médii

⁴⁾ ROZEHNAL, A. *Mediální právo*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2012, s. 51.

⁵⁾ ROZEHNAL, A. *Mediální právo*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2012, s. 42.

⁶⁾ ROZEHNAL, A. *Zákon č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů: Zákon č. 132/2010 Sb., o audiovizuálních mediálních službách na vyžádání a o změně některých zákonů (zákon o audiovizuálních mediálních službách na vyžádání): komentář*. Vyd. 2. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011, s. 98 – 103.

⁷⁾ ROZEHNAL, A. *Mediální právo*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2012, s. 55 – 56.

„státními“ – tudíž že nejsou státem řízená ani státem přímo kontrolována – nýbrž je vyčleňuje do zvláštní „veřejnoprávní“ kategorie.

Třetí význam, který se pojmu „veřejnoprávní“ přikládá a který se dnes často používá i jako jeho synonymum, souvisí s pojmem veřejná služba. Veřejnoprávní médium je takové, jehož primárním účelem je poskytovat veřejnou službu. Je to právě tento třetí možný výklad pojmu veřejnoprávní, který nás bude ve vztahu ke zpravodajství zajímat nejvíce.

II. Právní úprava zpravodajství televize veřejné služby

Obsah pojmu veřejná služba není zákony přesně vymezen, nicméně demonstrativní výčet toho, jakým způsobem plní Česká televize svůj úkol poskytovat veřejnou službu, nám dává zákon č. 483/1991 Sb., o České televizi, tedy jeho § 2 odst. 2. Pro účely tohoto článku nás bude zajímat především písm. a):

Hlavními úkoly veřejné služby v oblasti televizního vysílání jsou zejména
a) *poskytování objektivních, ověřených, ve svém celku vyvážených a všestranných informací pro svobodné vytváření názorů* ⁸⁾

Ještě, než se dostaneme k výkladu tohoto ustanovení, je nutno na chvíli opustit oblast veřejnoprávních médií a zabývat se regulací elektronických médií jako takových. Povinnost poskytovat objektivní a vyvážené informace totiž není kladena pouze České televizi (a Českému rozhlasu), ale všem provozovatelům rozhlasového a televizního vysílání v ČR.

II.1 Zásada objektivity a vyváženosti – obsah

Klíčovým ustanovením je § 31 odst. 2 zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání: *Provozovatel vysílání poskytuje objektivní a vyvážené informace nezbytné pro svobodné vytváření názorů. Názory nebo hodnotící komentáře musí být odděleny od informací zpravodajského charakteru. Dále pak § 31 odst. 3 téhož zákona: Provozovatel vysílání je povinen zajistit, aby ve zpravodajských a politicko-publicistických pořadech bylo dbáno zásad objektivity a vyváženosti a zejména nebyla v celku vysílaného programu jednostranně zvýhodňována žádná politická strana nebo hnutí, popřípadě jejich názory nebo názory jednotlivých skupin veřejnosti, a to s přihlédnutím k jejich reálnému postavení v politickém a společenském životě.*⁹⁾

Z judikatury plyne, že požadavek objektivity a vyváženosti je vůči provozovatelům vysílání s licencí stanoven výlučně ve vztahu k pořadům zpravodajským

⁸⁾ Zákon č. 483/1991 Sb., o České televizi, ve znění pozdějších předpisů.

⁹⁾ Zákon č. 231/2001 Sb. o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

a publicistickým (tedy se u nich uplatní pouze § 31 odst. 3 citovaného zákona¹⁰⁾, zatímco vůči provozovatelům vysílání ze zákona se uplatní i § 31 odst. 2 citovaného zákona.¹¹ Zásady objektivita a vyváženosti se tedy musí držet v celém vysílání. Co ovšem rozumíme pod pojmy objektivita a vyváženost? Nahlédněme do judikatury Nejvyššího správního soudu.

Rozhodnými aspekty objektivita jsou podle NSS přesnost, transparentnost a věcnost.¹² Přesná informace je taková, která v maximální možné míře odpovídá skutečnosti. Je však nutno připustit, že ne vždy je to stoprocentně možné. Provozovatel vysílání má tedy především za povinnost si informaci ověřit z několika na sobě nezávislých zdrojů¹³ a tyto zdroje uvést (čímž dostojí požadavku transparentnosti). Dále musí být informace věcná, tedy neutrální, bez přítomnosti vlastních hodnocení.¹⁴

Pojem vyváženosti je pak možno vztáhnout jednak k otázce: „o čem všem informujeme?“, přičemž odpovědí je, že provozovatel vysílání musí ve zpravodajských pořadech poskytovat rovnoměrně informace z nejrůznějších oblastí a prezentovat různá témata, aby informovanost byla ucelená a rozmanitá. Poté i k otázce: „jak o tom informujeme?“, kdy při informování o jednotlivých tématech musí poskytovat informace i komentáře ze všech dostupných stran tak, aby bylo téma pokryto pokud možno v celé jeho šíři, jak jen to je při omezeném rozsahu televizního či rozhlasového vysílání možné.¹⁵

Důležitým aspektem vyváženosti je rovněž zákaz jednostranného zvýhodňování, nebo naopak znevýhodňování některé ze stran, což ostatně koresponduje i s textem zákona (*zejména nebyla v celku vysílaného programu jednostranně zvýhodňována žádná politická strana nebo hnutí*).¹⁶ S tím úzce souvisí i povinnost poskyt-

¹⁰⁾ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 12. 2004 č. j. 7 As 38/2004 – 58: *Požadavek na respektování zásad objektivita a vyváženosti a zejména na nepřipustnost jednostranného zvýhodňování některé politické strany nebo hnutí, popřípadě jejich názorů nebo názorů jednotlivých skupin veřejnosti, obsažený v § 31 odst. 3 zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů, je stanoven výlučně ve vztahu k pořadům zpravodajským a politicko-publicistickým.*

¹¹⁾ CHALOUPOKOVÁ, H. HOLÝ, P. *Zákon o provozování rozhlasového a televizního vysílání a předpisy související: komentář*. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2009, s. 132.

¹²⁾ Rozsudek NSS ze dne 26. 5. 2010 č. j. 3 As 6/2010 – 76.

¹³⁾ Rozsudek NSS ze dne 27. 1. 2010 č. j. 8 As 61/2009 – 65: *Této povinnosti provozovatel vysílání dostojí, pokud sdělovanou informaci ověří z několika na sobě nezávislých zdrojů a poskytne odpovídající prostor pro vyjádření dotčených subjektů. Provozovatel vysílání neporuší svou povinnost vyplývající z § 31 odst. 3 zákona o vysílání tehdy, pokud poskytne ne zcela pravdivé informace, ale při jejich zjišťování a zejména při sdělování adresátu informací dostojí všem svým povinnostem.*

¹⁴⁾ Rozsudek NSS ze dne 26. 5. 2010 č. j. 3 As 6/2010 – 76.

¹⁵⁾ CHALOUPOKOVÁ, H. HOLÝ, P. *Zákon o provozování rozhlasového a televizního vysílání a předpisy související: komentář*. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2009, s. 132.

¹⁶⁾ Rozsudek NSS ze dne 26. 5. 2010 č. j. 3 As 6/2010 – 76: *Nevyváženosti je pak třeba rozumět skrytou formu stranickosti, kdy jsou v určité kontroverzní situaci některé názory potlačovány*

nout k tématu vyjádření všech relevantních stran: *Má-li být naplněna odpovědnost uložená zákonem a spočívající v nezbytnosti objektivitu a vyváženosti zpravodajských a politicko-publicistických pořadů, je třeba právní pojem objektivitu vnímat z hlediska teze „audiatur et altera pars“ (budiž slyšena i druhá strana). Jestliže výjimečně z důvodu naléhavosti nelze poskytnout prostor k vyjádření kritizované straně nebo si nelze obsah informace ověřit, musí na to být divák upozorněn. Jen tak může být informace vnímána jako objektivní a vyvážená.*¹⁷⁾

Většinou se ovšem pojmy „objektivita“ a „vyváženost“ neinterpretují samostatně, nýbrž v celku. I v judikátech NSS se pak hovoří nikoliv o dvou oddělených zásadách, nýbrž o jediné „zásadě objektivitu a vyváženosti“. Ucelená interpretace, co všechno pod tuto zásadu spadá, nebyla nikdy poskytnuta. Je třeba si proto o jejím významu učinit představu z dostupné judikatury, přičemž výčet významů je pouze demonstrativní, neboť jde o neurčitý právní pojem, jehož obsah a rozsah se může měnit v závislosti např. na čase a místě.¹⁸⁾

Nejdůležitější charakteristikou, kterou NSS k zásadě objektivitu a vyváženosti poskytl, je, že objektivní a vyváženou informací je taková informace, která je relevantní. První dimenzí je relevance informace k tématu, o němž se zrovna informuje, přičemž provozovatel vysílání musí dbát na to, aby byly sdělovány pouze relevantní informace, ale rovněž i veškeré relevantní informace, postihující téma v celé šíři, jak jen to je při omezeném prostoru možné. Druhou dimenzí pak je povinnost informovat o všech společensky relevantních tématech, a nevybírat si nepřiměřeně pouze některá.¹⁹⁾ A právě proto nelze zásadu objektivitu a vyváženosti interpretovat tak, že by Česká televize měla poskytovat pouze sterilní informace. Naopak, Česká televize je povinna odrážet realitu včetně v ní obsažených kontroverzí, nejednoznačností, vrstevnatostí a emocionalitu.²⁰⁾

II.2 Zásada objektivitu a vyváženosti – k čemu se vztahuje

Důležitou otázkou při posuzování, zda vysílatel dostává své povinnosti poskytovat objektivní a vyvážené informace, je, k jakému celku vysílání se tato povinnost vztahuje. Zabývejme se nyní již jen Českou televizí.

ve prospěch názorů jiných. Jinými slovy spočívá zásada vyváženosti v požadavku na rovnoměrné zastoupení politických alternativ, co do rozsahu a úpravy zpravodajství.

¹⁷⁾ Rozsudek NSS ze dne 27. 1. 2010 č. j. 8 As 61/2009 – 62.

¹⁸⁾ Rozsudek NSS ze dne 29. 8. 2007 č. j. 4 As 81/2006 – 114: *Pojem objektivní a vyvážené informace, použitý v obou citovaných ustanoveních, je neurčitým právním pojmem. Takový pojem zahrnuje jevy nebo skutečnosti, které nelze úspěšně zcela přesně právně definovat. Jejich obsah a rozsah se může měnit, např. v závislosti na čase a místě aplikace právního předpisu.*

¹⁹⁾ Rozsudek NSS ze dne 9. 9. 2011 č. j. 7 As 2/2010 – 126: *Objektivní a vyváženou je ve smyslu § 31 odst. 2 věty první zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání, jen taková informace, která byla jako ta, jež má být vysílána, vybrána z dostupné sumy informací jako relevantní pro událost, o níž je informováno, včetně uvážení kontextu události.*

²⁰⁾ Rozsudek NSS ze dne 5. 5. 2010 č. j. 7 As 23/2010 – 77.

Z § 31 odst. 2 zákona o rozhlasovém a televizním vysílání jednoznačně vyplývá, že Česká televize má povinnost respektovat zásadu vyváženosti a objektivity ve svém vysílání jako celku. Vztáhneme-li to k onomu „generálnímu“ významu této zásady, znamená to, že je nutno pokrývat všechna společensky relevantní témata. Zajisté nelze požadovat, aby jeden pořad pokryl vše podstatné, co se ve společnosti děje, vznést takovýto požadavek na celkové vysílání již ale veskrze lze.

Podle § 31 odst. 3 zákona o provozování rozhlasového a televizního vysílání se pak zásada vztahuje i k jednotlivým zpravodajským pořadům. To znamená, že by bylo proti smyslu této zásady vysílat večerní zpravodajskou relaci např. pouze o skandálu postihujícím jedinou politickou stranu, nebo pouze o tom, kolik se letos urodilo švestek. Zpravodajský pořad se má věnovat všestranně všem společensky relevantním tématům. Nelze ovšem uvažovat např. takto: „máme zde příspěvek kritizující vládní koalici, proto nutně musíme odvysílat i příspěvek kritizující opozici.“ Žádná politická strana, skupina veřejnosti, či jejich názory, nicméně nesmí být zvýhodňována v celku vysílaného programu, s přihlédnutím reálnému postavení v politickém a společenském životě.

Nejvyšší správní soud šel ovšem ještě dále, když stanovil, že požadavku objektivit a vyváženosti je nutno se držet i v jednotlivých částech pořadu, zabývajících se odděleně určitým tématem. *Má-li provozovatel televizního vysílání naplnit zákonný požadavek objektivit a vyváženosti poskytovaných informací, musí zaznít relevantní informace v nezkrácené podobě v rámci té části vysílání, která tvoří samostatný a od ostatních částí vysílání oddělitelný celek zabývající se určitým tématem.*²¹⁾ Jde tedy o to, aby bylo o tématu informováno v celé jeho šíři, a to v rámci daného příspěvku, resp. bloku příspěvků o tématu informujícím. Není obhajitelné, aby provozovatel argumentoval tím, že ostatní informace (např. vyjádření druhé strany), které ve svém celku dostojí zásadě objektivit a vyváženosti, byly vysílány na jiném místě v rámci pořadu nebo dokonce v jiné části vysílání. Pozdější vysílání totiž nutně zasáhne jiný druh diváků, než původní pořad, a není způsobilé uvést na pravou míru informace, které v pořadu zazněly.²²⁾

Dále, než za hranice části pořadu informující odděleně o určitém tématu, typicky tedy reportáže, již ovšem podle NSS jít nelze. Jednotlivé reportáže je nutno hodnotit v jejich celkovém působení na diváka, není možno vytrhávat např. jednotlivé věty, které v příspěvku zazněly, z kontextu, a na jejich základě usuzovat na porušení zásady objektivit a vyváženosti.²³⁾

²¹⁾ Rozsudek NSS ze dne 30. 5. 2008 č. j. 7 As 38/2007 – 80.

²²⁾ ROZEHNAL, A. *Posouzení některých právních aspektů podnětu zaměstnanců České televize ze dne 25.10.2013 adresovaného Radě České televize*. Praha: AK Rozehnal & partneři, 5. 1. 2014, s. 9, dostupné na <http://img.ceskatelevize.cz/boss/document/272.pdf?v=1>.

²³⁾ Rozsudek NSS ze dne 29. 8. 2007 č. j. 4 As 81/2006 – 116: *Reportáž je potřeba posuzovat jako celek, tedy jak její obrazovou, tak i zvukovou stránku, a ty pak hodnotí společně se slovním sdělením, aniž by jednotlivá sdělení byla vytržena z kontextu. Měly by zaznít všechny informace*

II.3 Další požadavky kladené na zpravodajství ČT

Přesuňme se nyní opět k zákonu č. 483/1991 Sb., o České televizi. Ten hovoří v § 2 odst. 2 písm. a) o *poskytování objektivních, ověřených, ve svém celku vyvážených a všestranných informací pro svobodné vytvoření názorů*. Co znamená objektivita a vyváženost jsme si již vysvětlili. Pokud jde o požadavek na to, aby informace byly ověřené, lze odkázat na výše zmíněnou povinnost ověřit si informace z několika na sobě nezávislých zdrojů. Nelze to ovšem vnímat jako povinnost ukládající České televizi, že každá sdělovaná informace musí být nutně podložena důkazy. Svá tvrzení však musí mít podložená ve svém celku, a to právě ve vztahu k té části pořadu, která odděleně informuje o určitém tématu.²⁴⁾ Požadavek na všestrannost informací pak lze chápat jako zpřesnění zásady vyváženosti ve smyslu nastíněném výše – tedy jako povinnost poskytovat informace o celé šíři tématu a o všech relevantních tématech. O jeho obsahu hovoří i důvodová zpráva k zákonu z roku 1991: *České televizi chápáné jako veřejnoprávní subjekt se ukládá povinnost (...) neorientovat se ve své činnosti jednostranně na určitý, pouze skupinový názor a zájem včetně zájmu státu.*²⁵⁾

Zákon o České televizi dále v § 8 odst. 1 písm. f) předjímá vytvoření Kodexu České televize (dále „Kodex ČT“), který stanoví zásady naplňování veřejné služby v oblasti televizního vysílání. Ten se tedy stává dalším předpisem upravujícím význam pojmu veřejná služba. V tomto článku se ovšem zabýváme pouze zákonností vysílání, obecně však lze konstatovat, že tam, kde dochází k porušení zákona, dochází i k porušení kodexu, který z něj jako norma nižší právní síly vychází, a tam, kde dochází k porušení Kodexu ČT, zároveň dochází k porušení zákona, neboť kodex zákonná ustanovení mnohdy především konkretizuje.

K analýze událostí ve zpravodajství ČT v roce 2013 je nutno si uvědomit, že v některých popisovaných případech probíhala volební kampaň buďto před prezidentskou volbou, nebo před volbami do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR. V tomto období jsou na veřejnoprávní média kromě obecného požadavku objektivity a vyváženosti kladeny ještě další nároky. Jednak jde o povinnost poskytnout 14 hodin ze svého vysílacího času k sebezprezentaci všech kandidujících

potřebné k tomu, aby si divák mohl učinit objektivní názor. Na tom nemůže nic změnit ani to, pokud jsou informace podávány kritickým způsobem, pokud v reportáži je všem zúčastněným stranám dána možnost vyjádřit se k jejímu předmětu. Podstatné je zejména to, aby v reportáži nezažily informace lživé.

²⁴⁾ Rozsudek NSS ze dne 27. 1. 2010 č. j. 8 As 61/2009 – 66: *Požadavek, aby každá dílčí informace byla podložena důkazy, by jistě nebyl přiměřený. Zároveň však tato skutečnost nezabavuje provozovatele vysílání povinnosti ověřovat sdělované informace tak, aby dostal své povinnosti vyplývající z § 31 odst. 3 zákona o vysílání, tj. povinnosti sdělovat informace, které v maximální možné míře odpovídají skutečnosti a které jsou důkazy podloženy ve svém celkovém vyznění a závěrech.*

²⁵⁾ Důvodová zpráva k Zákonu č. 483/1991 Sb., o České televizi, dostupné online: http://www.psp.cz/eknih/1990cnr/tisky/t0420_00.htm.

cích hnutí a stran, která vyplývá z § 16 odst. 4 zákona č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky. Zejména jsou však veřejnoprávní média povinna zajistit rovný přístup kandidujících subjektů do vysílání.²⁶⁾

Nejvyšší správní soud ovšem jedním dechem dodává, že *vyváženost a rovný přístup do veřejnoprávních médií nelze chápat mechanicky jako absolutní rovnost kandidujících subjektů, nýbrž pohledem tzv. odstupňované rovnosti. To znamená, že jednak musí každý kandidující subjekt dostat alespoň určitou minimální šanci ke své prezentaci tak, aby byl naplněn požadavek jejich plurality; nad tuto minimální úroveň musí být zastoupení kandidujících subjektů ve vysílání, zejména v pořadech zpravodajských či v publicistických debatách, přiměřené jejich politickému a společenskému významu.*²⁷⁾ Není tedy v rozporu s pravidlem rovného přístupu poskytnout velké straně o několika tisících členech, jež má šanci získat mnoho hlasů, násobně více prostoru, než např. malé, začínající straně, o níž se nepředpokládá, že by ve volbách výrazně uspěla. Stále však při zachování nezbytného minima pro každý kandidující subjekt.

Při posuzování společenského významu kandidujícího subjektu, který je určující pro aplikaci zásady odstupňované rovnosti, pak NSS zmiňuje demonstrativně následující kritéria: předchozí volební výsledky, dosavadní zastoupení v zastupitelských sborech, početnost členské základny a výsledky předvolebních průzkumů.²⁸⁾

III. Kazuistika

Nyní, když máme teoretické vymezení pojmu veřejná služba ve vztahu k obsahu zpravodajství za sebou, se můžeme pustit do posouzení konkrétních případů, ať již domnělého, či skutečného porušení výše zmíněných zásad a pravidel ve zpravodajství ČT. Případů, ke kterým mělo dojít v průběhu let 2012 a 2013, a na které upozornil podnět Daniely Drtinové a Adama Komerse.

III.1 Okolnosti vzniku „Podnětu 24“

Nejprve stručně shrňme důležité události let 2013 a 2014 v redakci zpravodajství České televize.

V říjnu 2013, po volbách do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR, podalo 23 moderátorů, redaktorů a editorů České televize podnět Radě České televize²⁹⁾ (dále jen „podnět“), ve kterém uvedli následující: „Podle § 2 odst. 2) písm. a) zákona o České televizi patří mezi hlavní úkoly veřejné služby v oblasti televizního vysílání

²⁶⁾ Rozsudek NSS ze dne 29. 6. 2006 č. j. Vol 15/2006 – 23.

²⁷⁾ Podle rozsudku NSS č. j. Vol 15/2006 – 20.

²⁸⁾ Rozsudek NSS ze dne 29. 6. 2006 č. j. Vol 15/2006 – 20.

²⁹⁾ Podnět zaměstnanců České televize adresovaný Radě České televize, 25. 10. 2013.

poskytování objektivních, ověřených, ve svém celku vyvážených a všestranných informací pro svobodné vytvoření názorů. V posledních měsících je však redaktorům v řadě případů v plnění tohoto úkolu vedením redakce zpravodajství bráněno. Ve svém důsledku to vede k tomu, že plnění úkolů veřejné služby v oblasti televizního vysílání je ohroženo a Česká televize tak porušuje nejdůležitější povinnost uloženou jí zákonem o České televizi.“ Podnět obsahoval především výčet konkrétních pochybení, kterých se měl dopustit šéfredaktor zpravodajství Petr Mrzena a kterými se budeme dále v tomto článku zabývat. Z 23 stěžovatelů, jejichž počet se později zvýšil na 24, však své jméno s odůvodněním obav z „pomsty“ zveřejnili pouze moderátorka Daniela Drtinová, zástupce šéfredaktora zpravodajství Adam Komers a později i moderátorka Nora Fridrichová. Se jmény ostatních stěžovatelů byl seznámen pouze tehdejší předseda Rady ČT Milan Uhde, jemuž byla jako předsedovi kontrolního orgánu ČT stížnost určena.

Generální ředitel ČT Petr Dvořák nejprve v listopadu 2013 ustanovil expertní komisi, která měla situaci řešit, po odstoupení několika auditorů ji ale sám rozpustil a Radě předložil vlastní stanovisko³⁰⁾, ve kterém konstatoval, že k porušení zákona o ČT ani Kodexu ČT nedošlo: „podle mých zjištění nedošlo k porušení zákona o České televizi ani etického kodexu České televize a že nedošlo k vážnému narušení vyváženosti a korektnosti zpravodajství ČT,“ uvedl mimo jiné Dvořák. Rada ČT pak na svém zasedání 8. ledna 2014³¹⁾ odmítla návrh svého předsedy Milana Uhde na sestavení komise, která by podnět prošetřila, a v přijatém usnesení na základě materiálů dodaných generálním ředitelem konstatovala, že *neshledala žádné porušení objektivity a vyváženosti ve zpravodajství jako celku ve smyslu zákona č. 483/1991 Sb. a Kodexu ČT, a že nelze seznat, natož potvrdit, zda došlo k nestandardním editorským zásahům do vysílání České televize.*³²⁾

III.2 Posouzení jednotlivých případů

Samotný podnět měl několik rovin. Jednou byla stížnost na nestandardní zasahování vedením redakce, zejména šéfredaktora Petra Mrzeny, do obsahu zpravodajských a publicistických relací. Tím, zda k tomu měl šéfredaktor Mrzena oprávnění, či zda docházelo k dalšímu ovlivňování vysílání ze strany formálně neoprávněných osob (ony „nestandardní editorské zásahy“ zmíněné jak v podnětu, tak v usnesení Rady ČT), se však zabývat nebudeme. Přezkumu podrobíme výlučně to, zda v případech uvedených stěžovateli splňovala výsledná podoba zpravodajství ČT požadavky kladené na jeho obsah v § 31 odst. 2 a 3 zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů,

³⁰⁾ Stanovisko generálního ředitele Petra Dvořáka na jednání Rady ČT dne 11. 12. 2013, dostupné online: <http://www.ceskatelevize.cz/vse-o-ct/press/tiskove-zpravy/?id=6870&strana=2=6&category=2>.

³¹⁾ Zápis z 1. jednání Rady ČT ze dne 8. 1. 2014, dostupné online: http://www.ceskatelevize.cz/pub/radact_zpravy/546.pdf.

³²⁾ Tamtéž.

a v § 2 odst. 2 písm. a) zákona č. 483/1991 Sb., o České televizi, jak jsme je vyložili v první půli článku. Rovněž se budeme zabývat tím, zda nebylo porušeno pravidlo rovného přístupu kandidujících subjektů do veřejnoprávních médií. Při popisu událostí vycházíme primárně z vlastního zhlédnutí dotýcných relací, co do rozsahu analýzy pak z podnětu stěžovatelů, reakce ředitele zpravodajství Zdeňka Šámala na něj³³⁾ a polemiky Daniely Drtinové se Šámalovou reakcí.³⁴⁾

III.3 Případy, kterými jsem se nezabýval

Některými případy uvedenými v podnětu se z různých důvodů zabývat nebudeme. Případy *lživý inzerát proti Karlu Schwarzenbergovi* v deníku *Blesk* a *černá staoba zastupitele ČSSD* nelze z obsahového hlediska hodnotit, neboť nedošlo k žádným zásahům do finální podoby zpravodajství – popisována byla pouze vnitroredakční diskuse a rozhodnutí k tématu, která se nepromítla do finální podoby vysílání. Případem *prezidentova viróza* v pořadu *168 hodin* se nebudeme zabývat, neboť jde o pořad publicistický, nikoliv zpravodajský, a jako na takový jsou na něj zákonem kladeny odlišné požadavky.

III.4 Případy, ve kterých byl porušen zákon

Prezident u korunovačních klenotů (prezidentova „viróza“): 9. – 11. května 2013

Prvním případem, kde jsem shledal porušení zákona, bylo nezařazení záběrů vrávorajícího prezidenta Miloše Zemana z výstavy korunovačních klenotů do zpravodajství. Ve čtvrtek 9. května 2013 v 18:22 odvysílala ČT 24 v přímém přenosu z Chrámu sv. Víta záběry prezidenta Miloše Zemana, který se po výstupu z Korunovačnické komory zamotal a musel se přidržet zdi, a následně i z jeho prohlídky klenotů, při níž se nad vitrínami kýval, přivíral oči a přidržoval se stolku³⁵⁾. Stěžovatelé uvádí, že došlo k následnému vystřížení těchto záběrů z několika zpravodajských relací a k pouhému nekritickému převzetí stanoviska Pražského hradu informujícího o tom, že prezident má virózu.

Ředitel zpravodajství Šámal toto nerozporuje, argumentuje ovšem tím, že v souhrnné většině zpravodajských relací byly záběry indisponovaného prezidenta odvysílány. Rovněž se zmiňuje o etické rovině celé kauzy, neboť podle

³³⁾ Vyjádření ředitele zpravodajství Zdeňka Šámala k podnětu předloženému Radě České televize, 6. 11. 2013. Zdroj: web České televize. dostupné online: <http://img.ceskatelevize.cz/boss/document/266.pdf?v=1>. Online již nedostupné – pozn. red.

³⁴⁾ Polemika Daniely Drtinové s vyjádřením ředitele zpravodajství Zdeňka Šámala, 28. 11. 2013. Zdroj: iDnes.cz, dostupné online: http://zpravy.idnes.cz/polemika-drтинove-se-samalem-dim-domaci.aspx?c=A131128_115350_domaci_hv.

³⁵⁾ Vyzvednutí korunovačních klenotů, Studio ČT24, 9. 5. 2013, 18:00 – 18:30, ČT 24, dostupné online: <http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10101491767-studio-ct24/213411034000060-korunovacni-klenoty>.

Kodexu ČT je nejvyšším a nepominutelným kritériem (...) respekt k lidské důstojnosti založený na úctě k veškerým projevům existence. Opakované vysílání záběrů nemocného člověka by proto bylo jeho porušením.

Pro zhodnocení tohoto případu je nutné si jej zasadit do širšího kontextu mediálního pokrytí. K vyzvednutí korunovačnických klenotů z komory došlo ve čtvrtek 9. května večer. Informovala o něm všechna média, ovšem zpravodajské servery zaregistrovaly prezidentovo podivné chování až následující den mezi 11:00 a 13:00. S žádostí o vysvětlení prezidentovy malátnosti se na hradní mluvčí Hanu Burianovou jako první obrátil server Lidovky.cz, která v odpovědi na dotaz vysvětlila prezidentovo chování nachlazením.³⁶⁾ Podobné vysvětlení pak, včetně použití známého výrazu „viróza“, poskytla i ostatním médiím.

Česká televize o výstavě korunovačnických klenotů informovala pravidelně ve svých zpravodajských relacích počínaje večerními Událostmi dne 9. května.³⁷⁾ Ze záběrů z katedrály použila nicméně pouze takové, z nichž by se prezidentovo podivné chování dalo vypozařovat jen při zvýšené pozornosti (ani v Událostech, ani v Událostech, komentářích³⁸⁾ nebyly použity záběry prezidenta opírajícího se o zeď při výstupu ze dveří, ani záběry prezidenta přidržujícího se stolu).

V pátek 10. května ve 13:10 se ve vysílání ČT24³⁹⁾, bez udání souvislosti s výstavou korunovačnických klenotů, poprvé objevila čtená zpráva o tom, že prezident Miloš Zeman má lehkou virózu, doplněná informací, že „prezident již včera při odemykání komory s korunovačnickými klenoty působil unaveně, ale podle mluvčí Hany Burianové událost nechtěl vynechat.“ Podobně informovala televize o prezidentově „viróze“ i v následujících relacích⁴⁰⁾, které se tématu věnovaly, přičemž jako obrazový doprovod byly vždy použity pouze ilustrační snímky.⁴¹⁾ Z příspěvků o výstavě korunovačnických klenotů tou dobou zcela zmizelo to málo záběrů indisponovaného prezidenta, které tam zbylo ze včerejšího dne.

³⁶⁾ Lidovky.cz Zeman u klenotů vrávorál. Může za to viróza, vysvětluje Hrad. dostupné online: http://www.lidovky.cz/zeman-u-klenotu-vravoral-muze-za-to-viroza-vysvetluje-hrad-p4q-/zpravy-domov.aspx?c=A130510_111639_ln_domov_spah. Online již nedostupné – pozn. red.

³⁷⁾ Otevření komory s korunovačnickými klenoty, Události, 9. 5. 2013, 19:28 – 19:30, ČT 1, dostupné online <http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/213411000100509/obsah/260828-otevreni-komory-s-korunovacknimi-klenoty>. Online již nedostupné – pozn. red.

³⁸⁾ Korunovačnické klenoty, Události, komentáře, 9. 5. 2013, 22:42 – 22:43, ČT 24, dost. online: <http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1096898594-udalosti-komentare/213411000370509/obsah/260868-korunovackni-klenoty>. Online již nedostupné – pozn. red.

³⁹⁾ Studio ČT24, 10. 5. 2013, 13:10, 13:11, ČT 24, dostupné online: <http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10101491767-studio-ct24/213411058260510>.

⁴⁰⁾ Studio ČT24, 10. 5. 2013, 15:05, ČT 24, dostupné online: <http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10101491767-studio-ct24/213411058300510>. Online již nedostupné – pozn. red.

⁴¹⁾ Media Tenor, s.r.o.: Analýza k prezentaci vybraných událostí, 6. 12. 2013, zdroj: web ČT dostupné online: <http://img.ceskatelevize.cz/boss/document/257.pdf?v=1>.

Snímky, z nichž byla zjevně patrná prezidentova malátnost, byly poprvé v krátké stopáži použity až v Událostech v 19:00, a to pouze jako doprovod ke stručně čtené zprávě o prezidentově viróze.⁴²⁾ Následně pak v rubrice Telegraficky v pořadu Události, komentáře (s komentářem, že hlava státu působila „unaveně“)⁴³⁾, a posléze je ČT již pravidelně zařazovala do zpravodajských relací kontinuálního vysílání ČT 24.⁴⁴⁾

Jaký by tedy byl obraz, který by si o situaci udělal hypotetický divák, sledující v pátek 10. května od 11:30 do 19:00 pouze zpravodajství České televize? Jednak by si odnesl informaci, že se koná výstava korunovačních klenotů a že se na ni stojí fronty. A k tomu zdánlivě nesouvisející sdělení, že prezident Zeman má virózu a že proto již včera při odemykání korunovačních klenotů působil unaveně. O prezidentově potácení by nezaregistroval ani zmínku, stejně tak by nebyl konfrontován s jediným záběrem z katedrály. Šlo při tom o období, kdy o situaci rozsáhle informovaly již takřka všechny zpravodajské servery⁴⁵⁾ – tzn. o existenci těchto záběrů a o pochybnostech o pravdivosti tvrzení prezidentovy mluvčí⁴⁶⁾ museli editoři ČT vědět.

V tomto případě lze dovést několikrát porušení zákonné zásady objektivnosti a vyváženosti. Především se ČT dopustila hrubého porušení principu přesnosti (obsaženém v zásadě objektivnosti) a zákonného požadavku na vysílání ověřených informací, když i přes veškeré možné pochybnosti nekriticky přejala vyjádření hradní mluvčí Burianové o údajné prezidentově viróze a informovala o něm jako o faktu bez uvedení, že jde pouze o tvrzení jedné osoby. Tím zcela selhala ve své povinnosti ověřit si informace z několika dostupných zdrojů a přiblížit se co nejvíce pravdě.

Druhé porušení souvisí s interpretací této zásady v tom smyslu, že objektivní a vyvážená informace je taková informace, která je relevantní. Připomeňme si, že tento výklad má dvě roviny: jednak obecnou, tedy nutnost poskytovat informace o všech společensky relevantních tématech. Tu ČT zřejmě porušila tím, že dlouhou dobu o prezidentově kymácení se nad klenoty vůbec neinformovala.⁴⁷⁾

⁴²⁾ Události, 10. 5. 2013, 19:08, ČT 1, dostupné online: <http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/213411000100510>.

⁴³⁾ Telegraficky, Události, komentáře, 10. 5. 2013 22:18, ČT 24, dostupné online: <http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1096898594-udalosti-komentare/213411000370510/obsah/261032-telegraficky>.

⁴⁴⁾ Zprávy ve 23, 10. 5. 2013, 23:03, ČT 24, dostupné online: <http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10253218159-zpravy-ve-23/213411023000510>. Online již nedostupné – pozn. red.

⁴⁵⁾ iDnes.cz: Prezident je nemocný, oznámil Hrad. Nad klenoty vrávorál a klímbal. dostupné online: http://zpravy.idnes.cz/nemocny-prezident-zeman-vravoral-dlb-/domaci.aspx?c=A130510_115516_domaci_jw.

⁴⁶⁾ Jiná média nabízela jako vysvětlení prezidentovy malátnosti jeho možnou opilost, jež mohla mít souvislost s předchozí prezidentovou návštěvou na ruské ambasádě.

⁴⁷⁾ Slovo „zřejmě“ používám proto, že o společenské relevanci této informace (prezident se potácel

Dále pak konkrétní, tedy povinnost poskytnout ke sdělovanému tématu veškeré relevantní informace. Tu ČT bezpochyby porušila tím, že v již odvysílaných příspěvcích nezařadila záběry vrávorající hlavy státu (a ani jinou informaci o tom, že se nad klenoty potácel), a rovněž tím, že zamlčela fakt, že údaj o viróze byl pouhým vyjádřením tiskové mluvčí prezidenta.

Připomeňme si, že podle zákona o ČT je jejím úkolem *poskytování objektivních, ověřených, ve svém celku vyvážených a všestranných informací pro svobodné vytváření názorů*. Tomuto požadavku by se dostálo až tehdy, pokud by divák byl konfrontován jak se záběry prezidenta, tak s informací, že u klenotů byl malátný, a rovněž i s vyjádřením hradní mluvčí (prezentovaným jako stanovisko, nikoliv jako fakt). ČT by pak již nijak nemusela spekulovat o příčině prezidentovy indispozice, jak mylně argumentuje ředitel zpravodajství, neboť v tu chvíli by divák měl dostatek informací a bylo by zcela na něm, zda by vyjádření prezidentovy mluvčí pokládal v konfrontaci se záběry z katedrály za pravdivé, či nikoliv.

Jednoznačně neobstojí argument ředitele zpravodajství, že dotyčné záběry byly vysílány ve večerním zpravodajství a následující den. Připomeňme si stanovisko NSS, podle něž je zásadu objektivnosti a vyváženosti nutno aplikovat nejen na vysílání jako celek, ale i na konkrétní pořady, a v jejich rámci pak i na konkrétní části informující odděleně o určitém tématu. Pokud ČT diváka o prezidentově malátnosti obrazově informovala později, nelze tím obhájit fakt, že tyto bezesporu relevantní snímky nebyly použity ani jednou v předchozím vysílání.

Etický rozměr této kauzy, kterým argumentuje ředitel zpravodajství Z. Šámal⁴⁸⁾ (pomineme-li nyní, že ČT nemohla s jistotou vědět, zda je M. Zeman skutečně nemocný), pak v obdobném, daleko extrémnějším případě, řešil i Nejvyšší správní soud⁴⁹⁾. Ten proti sobě při posuzování přípustnosti odvysílání záběrů týraných chlapců v tzv. Kuřimské kauze postavil zájem na ochranu osobnosti dotyčných chlapců a svobodu projevu. Při posuzování tohoto konfliktu pak vyzdvihl princip svobody slova jako přednější, právě s odkazem na to, že šlo o záběry k tématu příspěvku relevantní. Argumentem *a maiori ad minus* tedy dovodíme, že nachlazení prezidenta by skutečně nemělo být překážkou odvysílání relevantní informace.

Můžeme tedy shrnout, že v případě „prezidentova viróza“ došlo k několika porušením zásady objektivnosti a vyváženosti.

nad klenoty), a tudíž i o povinnosti ČT tuto informaci zveřejnit, mohou panovat odůvodněné pochybnosti.

⁴⁸⁾ O lidské důstojnosti se zmiňuje i § 32 odst. 1 písm. f) zákona o provozování rozhlasového a televizního vysílání, které stanoví, že *provozovatel je povinen bezdůvodně nezobrazovat osoby umírající nebo vystavené těžkému tělesnému nebo duševnímu utrpení způsobem snižujícím lidskou důstojnost*.

⁴⁹⁾ V témže rozsudku č. j. 7 As 23/2010 – 73 z 5. 5. 2010, kterým charakterizoval objektivní a vyváženou informaci jako informaci relevantní.

Čínský orchestr v Praze: 2. února 2013

Česká televize odvysílala v Událostech reportáž o přípravách oslav čínského nového roku.⁵⁰ V rámci ní obsírně informovala o chystaném pražském koncertu Šanghajskeho rozhlasového orchestru, což stěžovatelé označují jako způsob kamufláže soukromé aktivity do veřejnoprávního vysílání. V reportáži byl ke zdánlivě nesouvisejícímu vysvětlení významu nového roku pro Číňany zařazen příspěvek zástupce organizátorů Jana Kohouta, a obrazovou ilustraci oslav Nového roku zde tvořili najatí „Vietnamci z tržnice“.

Ředitel zpravodajství argumentuje tím, že jak informace o blížícím se čínském novém roce (reportáž byla odvysílána 8 dní před ním), tak informace o chystaném koncertě jsou informacemi společensky relevantními, které do vysílání veřejnoprávního média patří. Jan Kohout je pak podle Šámala uznávaným odborníkem na Čínu.

Informaci o blížících se oslavách příchodu čínského nového roku je možno, i ve světle toho, že o těchto událostech média každoročně obsírně informují, označit za společensky relevantní. Stejně tak je relevantní i informace o koncertu čínského orchestru v Praze, neboť jde jistě o význačnou kulturní událost. Není přitom žádnou výjimkou, že ČT s předstihem informuje o představeních významných zahraničních uměleckých těles v ČR.

Je otázkou, zda bylo zařazení příspěvku o koncertu do reportáže o čínském novém roce vhodným spojením dvou souvisejících témat, anebo se opravdu nejednalo o kamufláž pro propagaci soukromé akce, jak tvrdí stěžovatelé. Vzhledem k unikátnosti akce a k tomu, že orchestr hrál v Praze následující den právě u příležitosti oslav blížícího se přelomu roku, a také vzhledem k celkovému vyznění reportáže, není možno z vnějšku usuzovat na jakoukoliv skrytou manipulaci s divákem. Tak nemohlo být vnímáno ani ilustrační vystoupení Vietnamců u novoroční večeře, neboť každému průměrně uvažujícímu člověku musí být při jejich zhlédnutí jasné, že jde o ilustrační obrázky.

Odlišná situace panuje u vyjádření Jana Kohouta. Jistě není nutno zpochybňovat jeho odbornou erudici a způsobilost vyjádřit se k důležitosti oslav nového roku v Číně. Ke stejnému účelu bylo ovšem možno pozvat mnoho jiných kompetentních sinologů. V této situaci bylo proto v rozporu se zásadou objektivit poskytnout divákovi právě vyjádření prezidenta komory organizující propagovaný koncert, aniž by divák byl na tuto důležitou spojitost upozorněn. ČT tuto nepochybně relevantní informaci potřebnou ke svobodnému vytvoření názoru – tedy ke zhodno-

⁵⁰ Přípravy na rok hada, Události, 2. 2. 2013, 19:16 – 19:18, ČT 1, dostupné online: <http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/213411000100202/obsah/242853-pripravy-na-rok-hada>.

cení toho, zda byl Jan Kohout v aktuální situaci skutečně nezávislým odborníkem, anebo zdali nemůže mít např. úmysl dělat si reklamu na vlastní akci – neposkytla. Obsah Kohoutova vyjádření, které se koncertu nijak netýkalo, v tomto případě není důležitý: je-li reportáž, případně její část tematicky zaměřena na jisté téma, je nutno, aby u osob, které v ní vystupují, byl uveden jejich vztah k tématu – neboť to je jistě relevantní informace důležitá pro svobodné vytvoření názoru na to, co nám dotyčné osoby říkají. Tak jako, informujeme-li např. o úvěrových produktech České spořitelny, nemůžeme ředitele téže banky v téže reportáži prohlásit za nezávislého odborníka přes bankovníctví, i kdyby se vyjadřoval k úplně jinému tématu. Vzhledem k celkovému vyznění reportáže je ovšem toto porušení zásady objektivitě možno hodnotit jako méně významné.

Boje uvnitř vedení ČSSD: 6. srpna 2013

V této části popisuje podnět spor ohledně zařazování vyjádření představitelů jednotlivých křídel ČSSD k otázce, zda při hlasování o důvěře podpořit vládu Jiřího Rusnoka. Stěžovatelé tvrdí, že šéfredaktor trval na větším zastoupení křídla reprezentovaného Michalem Haškem prosazujícím vyjádření důvěry vládě, na úkor křídla předsedy Bohuslava Sobotky.

Vzhledem k rozsáhlému vymezení vysílacího období, kdy mělo k tendenčnímu informování docházet, a ostatně i k judikátu NSS, který ukládá dodržovat zásadu objektivitě a vyváženosti i ve vztahu k jednotlivým k pořadům, se zaměříme pouze na relaci nejsledovanější – na Události.⁵¹⁾ Příznivci podpory Rusnokově vládě Hašek, Gajdušková, Tejc a Vícha se v reportáži, která se tématu hlasování poslanců ČSSD týkala, vyjadřovali celkem 50 vteřin. Bohuslav Sobotka, který byl v reportáži jediným zástupcem křídla prosazujícího vyslovení nedůvěry vládě, měl prostor k vyjádření 34 vteřin. ČT navíc sama uvedla, že předseda Sobotka nevyužil možnosti okomentovat finální rozhodnutí grémia. I ve světle faktu, že to byl právě místopředseda Hašek, jehož názor ve straně převážil, se poměr 50:34 nejeví nijak disproporčně. Lze tedy konstatovat, že z hlediska prostoru poskytnutého jednotlivým politikům nebyla zásada objektivitě a vyváženosti porušena.

K naprosto jednoznačnému porušení § 31 odst. 2 zákona o provozování rozhlasového a televizního vysílání však došlo v samotném závěru reportáže, kterou reportérka Tereza Strnadová uzavřela konstatováním: „*ale už závěr grémia objasnil, kdo má nyní situaci uvnitř ČSSD pevně v rukou.*“ To bezprostředně navázalo na vyjádření Jeronýma Tejce ujišťujícího diváky o tom, že Bohuslav Sobotka je stále předsedou ČSSD se silným mandátem. Zde se naprosto evidentně jednalo o hodnotící komentář reportérky, který podle předmětného ustanovení zákona musí být vždy „*oddělen od informací zpravodajského charakteru.*“ Přečetla-li jej však ta samá

⁵¹⁾ Jak bude hlasovat ČSSD? Události, 6. 8. 2013, 19:05 – 19:08, ČT 1, dostupné online: <http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/213411000100806>.

reportérka v rámci příspěvku, ve kterém jinak po celou dobu figurovala jako osoba informující diváky neutrálně o faktech, a tedy poskytující jim informace zpravodajského charakteru, není o jakémkoliv oddělení možno mluvit.

III.5 Před volbami do Poslanecké sněmovny

Další příklady údajné neobjektivity a nevyváženosti zpravodajství doplnili stěžovatelé do podnětu později. Šlo o šest případů, kdy, v rámci svých zpravodajských pořadů v době probíhající volební kampaně před volbami do poslanecké sněmovny, měla ČT stranit buďto prezidentovi Miloši Zemanovi nebo jím podporované straně SPOZ.

Prezident Zeman a byty OKD: 24. září 2013

Stěžovatelé tvrdí, že ČT v Událostech nevyváženě informovala o návrhu prezidenta Miloše Zemana na záchranu Dolu Paskov. Zejména prý pochybila tím, že prezidentův návrh nezkonfrontovala s již známými fakty – tedy, že jeho provedení neumožňuje privatizační smlouva, i s tím, že s byty je spojeno ručení ve výši 10 miliard. Ředitel zpravodajství ve své argumentaci poukazuje na údajně dostatečně kritické pokrytí tématu v jiných částech vysílání ČT 24, k příspěvku v Událostech se nevyjadřuje.

Zopakujme již mnohokrát zmiňovanou tezi NSS, podle níž je třeba, aby zásada objektivity a vyváženosti byla dodržena nejen ve vztahu k celkovému vysílání, ale i k jednotlivým pořadům a jejich částem informujícím odděleně o určitém tématu. Argumentace Z. Šámala o dostatečném pokrytí v jiných pořadech je proto pro posouzení případu irelevantní.

Připomeňme, že podle NSS je nutno reportáž posuzovat jako celek působící na diváka, přičemž by v ní měly zaznít všechny informace potřebné k tomu, aby si divák mohl učinit objektivní názor.⁵²⁾ Z celkového vyznění reportáže⁵³⁾ je ovšem zřejmé, že ČT přistoupila k prezidentovu návrhu na záchranu Dolu Paskov zcela nekriticky, až oslavně. Sama rezignovala na prezentování objektivních informací, které by byly způsobilé reálnost prezidentova návrhu zpochybnit a k tématu by zcela jistě byly relevantní (např. informace týkající se sporného obsahu privatizační smlouvy). Kromě toho pak ČT divákovi neposkytla jakékoliv zhodnocení prezidentova návrhu ze strany odborníků či představitelů jiných relevantních politických sil. S přihlédnutím k politicko-ekonomickému tématu reportáže, její výrazné délce, která by zařazení takového zhodnocení umožňovala, a k probíhající předvoleb-

⁵²⁾ Rozsudek NSS ze dne č. j. 4 As 81/2006 – 116.

⁵³⁾ Dvě zásadní hodiny pro Důl Paskov, Situace v Dole Paskov, Události, 24. 9. 2013, 19:00 – 19:06, ČT 1, dostupné online: <http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/213411000100924>.

ní kampani, kdy je zvláště nutno dbát na rovné zastoupení politických subjektů ve zpravodajství, je to nutno považovat za závažné porušení zásady vyváženosti.

K naplnění zásady „budiž slyšena i druhá strana“ částečně přispělo zařazení reakcí zástupců OKD na prezidentův návrh. Nicméně vzhledem k jejich výběru, k sestřihání a následnému rozkouskování do jednotlivých částí reportáže, a hlavně k celkově nevyváženému poměru, v jakém se k problému vyjadřoval prezident Zeman nebo ztrátou práce ohrožení horníci, a v jakém se k němu vyjadřovali zástupci OKD (žádní jiní kritici prezidenta se v reportáži neobjevili), nelze ani v tomto ohledu mluvit o vyváženosti. Reportáž byla místo toho završena zcela nekriticky vedeným a na poměry Událostí nezvykle dlouhým rozhovorem s předsedou vlády Jiřím Rusnokem, který se ve vztahu k Miloši Zemanovi za zástupce odlišné politické alternativy ani příznivce odlišných názorů rozhodně považovat nedá.

Za neutrální nelze ve svém celkovém vyznění označit ani: 1) použitý obrazový materiál (tvrdě pracující horníci v. nesympaticky působící manažeři s cigaretou odcházející z nádvoří Pražského hradu), 2) komentář reportéra („jak dlouho budou horníci ještě roztáčet turnikety na této šachtě, netuší“ v. „i proto vláda hledá strategického partnera, který by v kraji vytvořil nová pracovní místa“), a tudíž 3) ani celkové vyznění reportáže, které lze označit za jednoznačně favorizující prezidenta Miloše Zemana a vládu Jiřího Rusnoka, prezentující je jako zachránce stovek pracovních míst v regionu.

Návštěva prezidenta v Jihomoravském kraji: 25. září 2013

V další části podnětu se stěžovatelé zabývají zpravodajským pokrytím návštěvy prezidenta Miloše Zemana v Jihomoravském kraji. Podnět směřuje vůči dvěma skutečnostem. Zaprvé vůči skladbě celého pořadu Událostí⁵⁴⁾, v němž byl podle stěžovatelů na prezidentovu návštěvu Jihomoravského kraje kladen neúměrný důraz, ve srovnání s tím, že v něm chyběla informace o mocenském boji uvnitř ČSSD, který Miloš Zeman sám svým jednáním podněcoval. Druhá rovina pak směřuje ke způsobu, jakým bylo v konkrétním příspěvku o prezidentově návštěvě informováno, kdy byly podle stěžovatelů zamlčovány některé důležité okolnosti.

K první otázce – zde bude opět hlavním kritériem společenská relevance událostí, o nichž má být informováno. Je sporné, zdali je nutno takto obsáhle informovat veřejnost o návštěvách prezidenta republiky v jednotlivých českých krajích, nicméně samotné odvysílání reportáže o tomto tématu rozhodně za porušení zásady objektivit a vyváženosti označit nelze. Zpravodajský pořad musí nicméně informovat vyváženě o všech společensky relevantních tématech,

⁵⁴⁾ Prezident Zeman na cestě po krajích, Události, 25. 9. 2013, 19:17 – 19:20, ČT 1, dostupné online: <http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/213411000100925>.

a takovým tématem zcela nepochybně jsou i spory uvnitř strany s šancí vyhrát volby do Poslanecké sněmovny. Je ovšem nutno zmínit, že spory v ČSSD nebyly ten den aktuální událostí, probíhaly dlouhodoběji. Z domácího zpravodajství českých zpravodajských serverů pak nelze dovodit, že by se zrovna 25. října 2013 odehrála nějaká důležitá událost, která by zakládala povinnost ČT přinést informaci o sporech v ČSSD zrovna ten den ve své hlavní zpravodajské relaci. V rozporu s požadavkem na poskytování všestranných informací by jistě bylo, pokud by ČT o sporech v ČSSD neinformovala vůbec. K tomu ovšem podnět stěžovatelů nemíří, a ani tomu tak nebylo. Můžeme tedy uzavřít, že v tomto bodě ČT zásadu vyváženosti neporušila.

K druhé otázce, tedy k tomu, zda ČT poskytla o návštěvě prezidenta v Jihomoravském kraji všestranné informace, lze říci, že ČT takové informace neposkytla. Neinformovala diváka např. o muži s pišťalkou, který přišel proti prezidentovi protestovat, byl na místě policií zadržen a poté několik hodin internován v cele předběžného zadržení. Pouze se krátce a neurčitě zmínila o tom, že „ne všichni prezidenta vítali“. Je opět nutno hodnotit situaci v celkovém kontextu. Pokud by šlo o krátkou čtenou zprávu informující diváky o tom, že prezident navštívil Jihomoravský kraj, nebylo by jistě nutno rozebírat případné drobné patálie, které jej po cestě potkaly. Pakliže ovšem reportér informoval v několika minutové reportáži např. i o tom, že si prezident dal k obědu kančí paštiku, bylo by k tomu, aby o události bylo informováno všestranně a tudíž i vyváženě, nutno přinést divákovi i informace vůči prezidentovi nepříznivé (jsou-li takové, samozřejmě, a jsou-li relevantní) – tedy např. informaci o protestujícím muži a jeho zadržení policií, nebo o údajně vynuceném potlesku, jímž prezidenta vítali zaměstnanci Krajského úřadu Jihomoravského kraje.

ČT tedy porušila zásadu objektivity a vyváženosti.

Ministr Žák v Událostech: 1. října 2014

Podle stěžovatelů došlo k jednostrannému zvýhodnění ministra dopravy a kandidáta SPOZ do Sněmovny Zdeňka Žáka tím, že se jako jediný a sám objevil v přímém vstupu do Událostí, aby bez jakékoliv oponentury a konfrontace „vysvětlil“ sérii personálních změn na svém ministerstvu. Vyznění tak bylo jednostranné a zcela ve prospěch kandidujícího politika. Podle Z. Šámala bylo požadavku vyváženosti učiněno zadost, neboť všichni tři ředitelé se v reportáži ke svému odvolání vyjádřili, a úlohu oponenta sehrála v rozhovoru s ministrem moderátorka pořadu. Přímý vstup ministra Žáka je pak jistě k tématu relevantní.⁵⁵⁾

Události ke změnám na ministerstvu dopravy odvysílaly reportáž a následně

⁵⁵⁾ Kromě toho opět Z. Šámala argumentuje tím, že došlo ke konfrontaci v jiných pořadech ČT 24, což je, jak již víme, irrelevantní.

přímý vstup ministra Žáka.⁵⁶⁾ K reportáži lze říci, že o tématu poskytla relevantní informace ze všech stran včetně těch, které byly způsobilé rozhodnutí ministra zpochybnit. Byla dodržena i zásada „budiž slyšena i druhá strana“, neboť všichni tři ředitelé dostali příležitost se vyjádřit. Vytknout by se ovšem dala absence názoru některého z opozičních politiků, např. z bývalé vládní koalice, kteří odvolané ředitele na svá místa jmenovali. Stejně tak se ČT nepokusila ověřit faktické informace, které zazněly jak z úst ministra Žáka, tak z úst odvolaných ředitelů. Připomeňme, že podle NSS není přípustné stavět zpravodajství pouze na dvou protichůdných vyjádřeních bez dalšího ověřování jejich rozporu.⁵⁷⁾ Přes drobná pochybení, kterých se novináři dopustili, lze však celkové vyznění reportáže označit za objektivní a vyvážené.

Jinak tomu ovšem je s přímým vstupem ministra Žáka. ČT se v něm dopustila porušení principu objektivity, když v příspěvku ani jednou neuvedla informaci o tom, že Zdeněk Žák je kandidátem SPOZ do Poslanecké sněmovny. Naopak v divákovi mohla vytvořit mylný dojem jeho „nezávislosti“ či „odbornosti“, když u jeho jména zdůraznila, že je nestraníkem. Divák zde tedy nebyl informován o všech důležitých aspektech osoby ministra Žáka. Lze navíc očekávat, že informace o nestraníckém ministroví bude diváky hodnocena příznivěji, než o ministroví kandidujícím za SPOZ. Takový přístup je zároveň i nevyvážený, neboť u ostatních kandidátů uváděla ČT po dobu předvolebního vysílání důsledně buďto stranickou příslušnost nebo název subjektu, za nějž dotyčný do Sněmovny kandidoval.

Zatímco ministr Žák měl možnost se k situaci obsírně vyjádřit jak v reportáži, tak v přímém vstupu, druhá strana, reprezentovaná ať již odvolanými řediteli, či případnými jinými kritiky ministrova postupu, tuto příležitost nedostala. Tím došlo k porušení zásady vyváženosti. Není přitom akceptovatelný způsob, kdy v roli oponenta vystupuje pouze redaktor, neboť *nelze plnohodnotně nahradit bezprostřední vyjádření stanoviska druhé strany komentářem redaktora*.⁵⁸⁾ Dodejme ovšem, že v tomto případě nelze mluvit ani o tom, že by moderátorka sehrála roli oponentky. Kromě úvodní otázky položila již jen jednu doplňující, a to spíše návodnou než oponující, otázku, která ministru Žákovi poskytla prostor k další sebezprezentaci.

Na to, že se jednalo o úvodní zpravodajský příspěvek Událostí, rovněž panuje hrubý nepoměr mezi prostorem, který dostal ministr Žák v souhrnu k vyjádření, a množstvím objektivních faktů, které ČT divákovi v reportáži poskytla. Nepokusila se nic zjistit např. o pochybeních, kterých se odvolaní ředitelé údaj-

⁵⁶⁾ Personální změny v resortu dopravy, Události, 1. 10. 2013, 19:00 – 19:05, ČT 1, dost. online: <http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/213411000101001>.

⁵⁷⁾ Rozsudek NSS ze dne 30. 5. 2008 č. j. 7 As 19/2007 – 58.

⁵⁸⁾ ROZEHNAL, A. Posouzení některých právních aspektů podnětu zaměstnanců České televize ze dne 25. 10. 2013 adresovaného Radě České televize. Praha: AK Rozehnal & partneři, 5. 1. 2014, s. 9, dostupné na <http://img.ceskatelevize.cz/boss/document/272.pdf?v=1>.

ně dopustili, nebo o minulosti nově jmenovaných úředníků. Připomeňme, že Události nejsou diskusním pořadem, kde by měla ČT pouze reprodukovat stanoviska různých stran, nýbrž pořadem zpravodajským, jehož úkolem je přinášet objektivní a všestranné informace.

Je rovněž nepochybné, že odvysíláním takto nekonfrontačně vedeného, minutu a půl dlouhého přímého vstupu ministra Žáka došlo k zásadnímu porušení pravidla rovného přístupu kandidujících subjektů do zpravodajství. Mimo k tomu určené pořady totiž ČT v předvolebním období přímé vstupy kandidátů do zpravodajství důsledně odmítala. Pokud je již zařadila, tak jen velice omezeně, a pouze pokud se vyjadřovali k tématu, které se jich bezprostředně týkalo. Způsob, jakým v Událostech proběhl živý vstup kandidáta SPOZ Žáka, s tímto obecně dodržovaným pravidlem hrubě kontrastuje, neboť žádnému z jiných kandidátů kterékoliv z ostatních stran nebyl v období čtyř týdnů před volbami poskytnut v Událostech, *nota bene* hned v jejich úvodním příspěvku, takto obsáhlý neregulovaný prostor k vlastní sebe prezentaci. Kromě pravidla rovného přístupu do zpravodajství je to zajisté v rozporu i se zásadou vyváženosti.

III.6 Případy, ve kterých nebyl porušen zákon

Chybějící zahraniční ohlasy na 1. kolo prezidentské volby: 14. 1. 2013

Podle stěžovatelů nebyly v rozporu s běžnou praxí v pondělí 14. ledna 2013 do relace Události⁵⁹⁾ zařazeny ohlasy zahraničních médií na první kolo prezidentské volby, údajně s argumentem, že „zahraniční média budou určitě psát o Zemanově vazbě na Rusko a redakce to nebude mít jak vyvážit.“

Ředitel zpravodajství ve svém vyjádření ke stížnosti argumentuje zařazením zahraničních ohlasů na první kolo již do Událostí v neděli 13. ledna 2013.⁶⁰⁾ D. Drtinová k tomu uvádí, že v neděli se v Událostech vysílaly pouze reakce zpravodajských webů, zatímco o reakci tištěných médií informováno v rozporu s obvyklými zvyklostmi nebylo.

Srovnajme tedy přístup České televize v tomto případě s jinými, obdobnými případy. V pondělí 28. října 2013, po volbách do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR, Události o reakcích zahraničních tištěných médií na volby neinformovaly.⁶¹⁾ Stejně jako u přímé volby prezidenta zařadily pouze o den dříve informaci

⁵⁹⁾ Události, 14. 1. 2013, 19:00 – 19:50, ČT 1, dostupné online: <http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/213411000100114>.

⁶⁰⁾ Zahraniční reakce na přímou volbu, Události, 13. 1. 2013, 19:11 – 19:13, ČT 1, dost. online: <http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/213411000100113/obsah/239215-zahranicni-reakce-na-primou-volbu>.

⁶¹⁾ Události, 28. 10. 2013, 19:00 – 19:15, ČT 1, dostupné online: <http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/213411000101028>.

o reakcích zahraničních zpravodajských serverů. Obdobně tomu bylo i po druhém kole prezidentské volby, v pondělí 28. ledna 2013.⁶²⁾ Odlišně se ČT rozhodla pouze po volbách do zastupitelstev krajů a do Senátu roku 2012, kdy v pondělních Událostech skutečně odvysílala přehled reakcí zahraničních tištěných médií.⁶³⁾ Nelze však říci, že by šlo o dlouhodobou praxi, neboť roku 2010, kdy se konaly hned troje volby, ČT ve své hlavní zpravodajské relaci o zahraničních reakcích neinformovala vůbec.⁶⁴⁾ Nutno ovšem podotknout, že tehdy se Události vysílaly ještě ve svém původním, kratším formátu.

V době, kdy internetová média získávají stále větší váhu a jejich čtenost, a tudíž i jejich vliv na veřejné mínění, je násobně vyšší, než čtenost papírových médií, tak rozhodnutí zaměřit se na zpravodajské servery nelze interpretovat tak, že by došlo k nevyváženosti veřejnoprávního zpravodajství.

Odlišně by bylo nutno situaci posoudit tehdy, pokud by se ČT rozhodla o zahraničních reakcích na volbu neinformovat vůbec, a zcela evidentně by šlo o ojedinělé rozhodnutí, nikoliv o dlouhodobou změnu, jako ve výše popisovaném případě. Nebo pokud by si ze zahraničních reakcí vybírala pouze ty příznivé pro jednoho či druhého kandidáta, což se ovšem v tomto případě nestalo. Porušení zásady objektivit a vyváženosti proto neshledávám.

Tisková konference Karla Schwarzenberga (Benešovy dekrety): **20. ledna 2013**

Stěžovatelé tvrdí, že došlo k nestandardnímu rozhodnutí nevysílat tiskovou konferenci kandidáta na úřad prezidenta Karla Schwarzenberga, na které se očekávala jeho reakce na výroky svého protikandidáta ohledně Benešových dekretů, a to přestože na místě byl připraven přenosový vůz. Šéfredaktor měl své rozhodnutí tiskovku nepřenášet odůvodnit slovy, že „neví, co Schwarzenberg řekne.“

Ředitel zpravodajství ve svém vyjádření argumentuje tím, že dle Pravidel předvolebního vysílání ČT se ČT nesmí stát *nástrojem jednostranné či zkreslující propagace konkrétního kandidáta na prezidenta (...)*Proto je třeba v každém jednotlivém případě pečlivě posoudit relevanci informace nebo prohlášení, o němž má být veřejnost informována. Rozhodnutí nevysílat tiskovou konferenci bylo pak podle Šámala v souladu s tímto ustanovením pravidel. Navíc, tvrdí Šámal, tak Česká televize postupovala

⁶²⁾ Události, 27. 1. 2013, 19:15 – 19:17, ČT 1, dostupné online: <http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/213411000100127>.

⁶³⁾ Události, 15. 10. 2012, 19:13 – 19:15, ČT 1, dostupné online: <http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/212411000101015>.

⁶⁴⁾ Události, 18. 10. 2010, 19: 00 – 19:30, ČT 1, dostupné online: <http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/210411000101018>. Události, 31. 5. 2010, 19: 00 – 19:30, ČT 1, dostupné online: <http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/210411000100531>.

u všech kandidátů, kdy záběry z tiskových konferencí vysílala až zpětně v rámci zpravodajských příspěvků.

V rozporu s pravidlem rovného přístupu kandidujících subjektů do veřejno-právních médií by nepochybně bylo, pokud by Česká televize tiskové konference jednoho z kandidátů živě vysílala a tiskové konference druhého ne. Tak tomu ale nebylo – tiskové konference všech kandidátů byly skutečně vysílány ze záznamu. V tomto konkrétním případě ČT záznam z tiskovky zpracovala a následně jej i zařadila do kontinuálního vysílání ČT 24, spolu s reakcemi kandidáta Miloše Zemana a tehdejšího prezidenta Václava Klause, jakož i dalších osobností.⁶⁵⁾ Uvedenému postupu proto nelze nic vytknout, snad jen to, že je s podivem, když na místo nechala ČT přistavit přenosový vůz a přichystat živý přenos, aby pak chvíli před uskutečněním tiskovky šéfredaktor rozhodl o jejím nevysílání.

Vztyčený prostředníček Davida Černého na Vltavě: 21. října 2013

Stěžovatelé uvádí, že z rozhodnutí šéfredaktora zpravodajství Mrzeny nebyla do Událostí zařazena zpráva o obřím vztyčeném prostředníčku, který nechal z Vltavy směrem na Pražský hrad zamířit výtvarník David Černý s uvedením, že tím vyjadřuje svůj názor na politiku prezidenta Miloše Zemana. Stěžejní argumentací stěžovatelů jsou údajné důvody, které jim byly šéfredaktorem zpravodajství k rozhodnutí o nezařazení zprávy do Událostí sděleny – šéfredaktor měl údajně zprávu o prostředníčku odmítnout vysílat s tím, že „David Černý podporuje TOP 09“. Tyto důvody však bohužel nemůžeme posoudit, neboť přezkoumáváme výhradně výslednou podobu zpravodajství. Ředitel zpravodajství Šámal navíc uvádí, že popis redakční diskuse je nepravdivý.

Je otázkou, nakolik je vztyčení obřího prostředníčku na Vltavě výtvarníkem Davidem Černým společensky relevantní událostí, o které by ČT měla ve své hlavní zpravodajské relaci informovat. Stěžovatelé pravdivě uvádí, že o díle informovaly jak weby BBC⁶⁶⁾ či New York Times,⁶⁷⁾ stejně jako většina českých zpravodajských serverů, a koneckonců i ČT 24 ve svém kontinuálním vysílání. Nicméně je nutno si uvědomit, že společenskou relevanci události nelze vždy posuzovat jen podle pokrytí jinými médii – je celkem zřejmé, že objeví-li se někde taková kurióza, jako obřím vztyčený prostředníček namířený na sídlo prezidenta, informují o ní mnohá česká i zahraniční média pouze kvůli atraktivitě takovéto zprávy pro čtenáře, a nikoliv z důvodu společenské relevance.

⁶⁵⁾ Zprávy v 16, 20. 1. 2013, 16:03 – 16:06, ČT 24, dostupné online: <http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10253214196-zpravy-v-16/213411016000120>.

⁶⁶⁾ Viz <http://www.bbc.com/news/world-europe-24607870>.

⁶⁷⁾ Viz http://www.nytimes.com/2013/10/22/world/europe/artist-makes-public-criticism-of-czech-politics.html?_r=0.

V tomto případě skutečně nelze jednoznačně říci, že rozhodnutí o tomto tématu v Událostech neinformovat bylo již za hranicí zákona. Editoři zpravodajství musí vždy pečlivě zvažovat, o kterých tématech budou veřejnost informovat, a tuto událost opravdu nelze označit za natolik významnou a pro informování veřejnosti důležitou, že by bylo nutné bezpodmínečně trvat na jejím zpracování v hlavní zpravodajské relaci. Není rovněž možno s jistotou říci, že by zájem na zařazení zprávy o prostředníčku Davida Černého na Vltavě co do důležitosti a rovněž co do požadavku na celkovou vyváženost pořadu předčil význam některé z ten den skutečně odvysílaných zpráv.⁶⁸⁾ Nelze tedy jednoznačně konstatovat porušení zásady objektivit y a vyváženosti

Státní vyznamenání pro Františka Čubu – 22. října 2013

Podle stěžovatelů došlo k porušení Pravidel předvolebního vysílání, když ČT v Událostech mezi osobnostmi, které hodlal na státní svátek vyznamenat prezident Miloš Zeman, uvedla i Františka Čubu, a nezmínila přitom jeho stranickou příslušnost k SPOZ.

V tomto článku se zabýváme pouze případnými porušeními zákona a nikoliv vnitřních předpisů ČT. Musíme se tedy tázat, zda je informace o stranické příslušnosti Františka Čuby relevantní informací ke sdělení o tom, že mu bude prezidentem Milošem Zemanem uděleno státní vyznamenání? Jistě je, a to zvláště proto, že to byl právě Miloš Zeman, kdo před volbami do poslanecké sněmovny otevřeně podporoval stranu, za niž František Čuba kandidoval.

V souladu s judikaturou NSS ovšem nemůžeme jednotlivá sdělení vytrhovat z kontextu a i na tento zpravodajský příspěvek proto musíme pohlížet jako na celek působící na diváka. V tomto případě ob stojí argumentace ředitele zpravodajství, když poukazuje na fakt, že šlo pouze o krátkou čtenou zprávu a prostý výčet čtyř jmen možných vyznamenaných. Informace o kandidatuře Františka Čuby je jistě relevantní, ovšem ne nutně natolik, aby bylo bezpodmínečně nutno o ní diváka zpravit i v takto krátké, čtené zprávě, která v rámci běhu Událostí zabírá pouze nepatrné místo.⁶⁹⁾

IV. Závěr

V první části článku je za pomoci judikatury Nejvyššího správního soudu vymezeno, jaké zákonné požadavky jsou kladeny na zpravodajství televize plnící veřejnou službu. Za klíčovou lze v tomto ohledu považovat zásadu objektivit y

⁶⁸⁾ Události, 21. 10. 2013, ČT 1, dostupné online <http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/213411000101021>.

⁶⁹⁾ Události, 22. 10. 2013, 19:11, ČT 1, dostupné online <http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/213411000101022>.

a vyváženosti, přičemž nejdůležitějším výkladem této zásady je, že objektivní a vyváženou informací je taková informace, která je relevantní.

V druhé části je pak dovozeno podstatné porušení této zásady ve čtyřech z deseti posuzovaných případů, méně podstatné ve dvou případech, a porušení jsem neshledal ve čtyřech případech. Při jejich výběru jsem vycházel z podnětu zaměstnanců ČT D. Drtinové a A. Komerse Radě České televize.

I kdyby bylo možno některá provinění popsaná v případech výše hodnotit jako marginální, je nutno na ně pohlížet v celkovém kontextu zpravodajství České televize a toho, jakým způsobem ČT ve sledovaném období o aktivitách prezidenta Miloše Zemana a lidí jemu blízkých, zejména v relaci Události, informovala. Často sice šlo o drobnější porušení zásady objektivnosti a vyváženosti, která by sama o sobě nedosahovala intenzity hrubého porušení zákona, a pokud ano, tak pouze ve vztahu ke konkrétním pořadům či částem pořadu. Výjimečně, v případě „prezidentova viróza“, pak i ve vztahu k celému úseku vysílání. Mám ovšem za to, že ve svém součtu již lze hovořit o jednostranném zvýhodňování prezidenta Miloše Zemana a lidí jemu blízkých⁷⁰. ČT se proto dopustila i porušení § 31 odst. 3 zákona o provozování rozhlasového a televizního vysílání, který televizi ukládá, aby *zejména nebyla v celku vysílaného programu jednostranně zvýhodňována žádná politická strana nebo hnutí, popřípadě jejich názory nebo názory jednotlivých skupin veřejnosti*.

Rada ČT postupovala sice formálně správně, když k celé situaci přijala stanovisko, v němž porušení zákona odmítla. Toto rozhodnutí učiněné tzv. od stolu bez podrobnějšího přezkumu celé kauzy však lze označit za zcela nekompetentní a odporující smyslu zákona, jímž je podrobit dodržování zásady objektivnosti a vyváženosti ve zpravodajství veřejnoprávní televize nezávislé kontrole.

Shrnutí:

Autor ve své práci vymezuje zákonné požadavky na obsah zpravodajství veřejnoprávní televize v kontextu s její úlohou plnění veřejné služby. Na základě těchto kritérií pak hodnotí jednotlivé případy uvedené v dokumentu „Podnět 24“ – vyslovuje tedy názor, zda v uvedených případech byla zákonná kritéria překročena či nikoliv.

⁷⁰ Z výše popsaných případů lze dovodit, že šlo buďto o členy kabinetu Jiřího Rusnoka, jmenovaného prezidentem Milošem Zemanem bez dohody s politickými stranami zastoupenými ve sněmovně (Jan Kohout v případě čínského orchestru, Jiří Rusnok u bytů OKD, Zdeněk Žák u personálních čistek), nebo příznivce křídla ČSSD vedeného hejtnanem Michalem Haškem (boje uvnitř vedení ČSSD).

Legal requirements for public television reporting and “Initiative 24” – summary:

The author specifies legal requirements for the content of public television reporting in connection with its role in the provision of public service. Following these requirements, the author evaluates particular cases stated in the document “Initiative 24” and expresses his opinion whether the cases met legal requirements or not.

x x x

PŘÍLOHA K ČLÁNKU

Podnět zaměstnanců České televize adresovaný Radě České televize

Vážený pane předsedo, vážení členové Rady České televize,

dovolte, abychom se na vás obrátili v dvojjedním postavení zaměstnanců zpravodajství České televize, ale rovněž zástupců veřejnosti, jako na orgán, jímž se uplatňuje právo veřejnosti na kontrolu činnosti České televize.

Podle § 2 odst. 2 písm. a) zákona o České televizi patří mezi hlavní úkoly veřejné služby v oblasti televizního vysílání poskytování objektivních, ověřených, ve svém celku vyvážených a všestranných informací pro svobodné vytváření názorů. V posledních měsících je však redaktorům v řadě případů v plnění tohoto úkolu vedením redakce zpravodajství bráněno. Ve svém důsledku to vede k tomu, že plnění úkolů veřejné služby v oblasti televizního vysílání je ohroženo a Česká televize tak porušuje nejdůležitější povinnost uloženou jí zákonem o České televizi.

Obracíme se proto na vás s žádostí, abyste posoudili, zda níže uvedené příklady zásahů do vysílání ze strany vedení redakce zpravodajství jsou v souladu s výše uvedenými povinnostmi televize veřejné služby.

Situace je o to vážnější, navíc nyní v době voleb do Poslanecké sněmovny, že nemusí jít o náhodné selhání jednotlivce ve vedení Redakce zpravodajství ČT, ale může se jednat o systematické a cílené využívání veřejnoprávního zpravodajství ke službě jedné politicko – obchodní skupiny. Cenzorské zásahy či pokusy o ně, příkazy vedoucí k porušování objektivity a vyváženosti ze strany šéfredaktora zpravodajství se vystupňovaly v době kampaní před volbou prezidenta ČR a po zvolení Miloše Zemana hlavou státu.

Dokument adresovaný vám, předsedovi a členům Rady ČT, je neveřejný, jelikož by mohl zásadním způsobem poškodit dobré jméno České televize a to rozhodně není naším cílem. V zájmu koncesionářů, kteří televizi veřejné služby platí, vás

ale žádáme, abyste jakožto členové orgánu zastupujícího veřejnost vyzvali vedení ČT, aby se začalo zabývat konkrétní odpovědností řídicích pracovníků ve zpravodajství ČT24 a vyvodilo důsledky z jejich jednání, pokud bude shledáno jako odporující zákonu o České televizi a jejímu Etickému kodexu. Žádáme rovněž o poskytnutí záruk, že se podobné praktiky nebudou opakovat.

Zároveň vás žádáme o posouzení, zda je v souladu s etikou a principem nezávislosti televize veřejné služby skutečnost, kdy generální ředitel ČT osobně zjišťuje, jaké názory na práci moderátorů zpravodajství mají politici – s odkazem na významnost této cílové skupiny.

Všechny možnosti domoci se nápravy jsme již vyčerpali, neboť o situaci byl opakovaně informován jak ředitel zpravodajství, tak generální ředitel. Jediným výsledkem bylo zastrašování a vyhrožování všem, kteří projeví snahu se těmto praktikám postavit a ve věci se jakkoli angažovat.

Tento podnět ovšem není anonymní. Jména zaměstnanců ČT, kteří se na vás obrazejí, zná předseda Rady ČT Milan Uhde. Jména nezveřejňujeme kvůli obavám z pomsty a taky po zkušenostech z dob minulých.

Když se v prosinci 2011 objevila v redakci zpravodajství první podezření z nestandardních zásahů do vysílání, vyzval předseda Milan Uhde novináře ČT k odvaze, aby se proti takovým postupům postavili veřejně, a pod svým jménem. Jeden z redaktorů, který na zásahy tehdy novinářské kolegy upozorňoval – Jakub Kalenský – byl o pár týdnů později na hodinu z České televize propuštěn.

Příklady zásahů vedení redakce zpravodajství ČT do obsahu vysílání v roce 2013

Prezidentova „viróza“ – ČT24 – 9. – 11. 5. 2013

Ve čtvrtek 9. 5. v 18 hodin odvysílala ČT24 (v přímém přenosu) záběry vrávorajícího prezidenta po příchodu z ruské ambasády do katedrály sv. Víta ke korunovačním klenotům. O možných příčinách nestabilní chůze začaly vzápětí spekulovat internetové servery. V pátek 10. 5. z denních zpráv prezidentovy záběry vrávorající chůze zmizely. A to proto, že v reakci na oznámení prezidentské kanceláře, že hlava státu má virózu, došlo v denních zprávách k vystřížení záběrů vrávorajícího prezidenta či k jejich výměně za archivy.

Vysílání ČT24 v pátek 10. 5. 2013:

13:10 – zpráva o „viróze“ hrána na archivní záběry

13:11 – z ilustračních záběrů v příspěvku o výstavě vystřížena přesně scéna se zavrátáním

14:18 – z ilustračních záběrů v příspěvku o výstavě vystřižena přesně scéna se zavravoráním

15:05 – zpráva o „viróze“ hrána na archivní záběry

16:00 – v souhrnných zprávách nehrána zpráva o viróze vůbec

17:25 – z ilustračních záběrů v příspěvku o výstavě vystřižena přesně scéna se zavravoráním

Události v pátek a v sobotu

Hlavní večerní zpravodajská relace Události v pátek uvedla jen tolik, že „prezident má virózu, bude se doma léčit a do úřadu se vrátí až po víkendu“. O den později, v sobotu, Události tuto tezi podpořily ještě informací, že „zdravotní stav prezidenta se zlepšuje a podle jeho manželky šlo o chřipku“.

Prezidentova viróza – 168 hodin – 10. 5. 2013

V odpoledních hodinách zatelefonoval šéfredaktor Petr Mrzena dramaturgyni pořadu 168 hodin a zakázal jí použít jakékoliv záběry vravorajícího prezidenta. Uvedl, že prezident má podle stanoviska Hradu virózu, a tak není vhodné je do pořadu tohoto typu vůbec zařazovat. Dramaturgyně se pokusila ho přesvědčit, že této události se nelze dost dobře zcela vyhnout a že diváci takto restriktivní zásah do vysílání poznají, šéfredaktor ale názor nezměnil. Dramaturgyně se poté obrátila na editora s dotazem, jak postupovat. Na jeho doporučení telefonovala řediteli zpravodajství, ale nezastihla jej. Kontaktovala proto znovu šéfredaktora s upozorněním, že do rubriky Malostranské korekce je zařazen jím už schválený záznam, v němž si prezident Miloš Zeman dělá legraci ze spícího Karla Schwarzenberga při své návštěvě parlamentu (o 2 dny dříve), a že bude působit velmi podivně a záměrně, pokud se pořad Zemanově „viróze“ zcela vyhne. Šéfredaktor nakonec souhlasil s jen velmi opatrnou zmínkou ve stejné rubrice, že „prezident má virózu.“

Prezidentská volba – Benešovy dekrety – 20. 1. 2013

Šéfredaktor Petr Mrzena nechtěl vysílat přímý přenos tiskové konference Karla Schwarzenberga na téma Benešových dekretů a ataků ze strany Miloše Zemana a Václava Klause. Přenosový vůz byl již na vysílání připraven, k zastavení přenosu došlo krátce před vysíláním. Na dotaz editora, který žádal vysvětlení, šéfredaktor odůvodnil zásah slovy, že „neví, co Schwarzenberg řekne“. Očekávalo se, že Karel Schwarzenberg promluví na téma rozpoutané diskuse ohledně Benešových dekretů. Tisková konference byla odvysílána až později během dne pouze ze záznamu.

Šéfredaktor má samozřejmě právo rozhodnout o nezařazení tiskové konference do vysílání, ale tento příklad může v kontextu ostatních zásahů ukázat na mechanismus, jakým systematicky dochází ke zvýhodňování v informování o osobě Miloše Zemana ve zpravodajství televize veřejné služby.

Prezidentská volba – Lživý inzerát proti Karlovi Schwarzenbergovi – 1. den 2. kola – 25. 1. 2013

Ve čtvrtek 24. ledna bylo domluveno na odpolední poradě vedení s editory, že v pátek, v 1. den 2. kola, budou bez jakéhokoliv zásahu živě (nebo ihned po odeslání materiálu do redakce) odvysílána hlasování a následná prohlášení Václava Klause, Miloše Zemana a Karla Schwarzenberga. Hlasování i prohlášení se odvysílala tak, jak bylo domluveno (Miloš Zeman jen hlasoval, prohlášení neměl). Karel Schwarzenberg se ve svém prohlášení jen krátce ohradil proti lživému inzerátu otištěnému proti jeho osobě v deníku Blesk. Po odvysílání šéfredaktor Petr Mrzena zařazení příspěvku v rozporu s původní domluvou zkritizoval. Následně šéfredaktor chtěl nahradit vyjádření Karla Schwarzenberga k inzerátu spotem o tom, že se Karel Schwarzenberg spletl a místo obálky s hlasovacím lístkem vhodil do volební urny pouze prázdnou obálku. Editor neuposlechl, výměnu spotů neprovedl. Spoty ve zprávách zůstaly oba. Reakce na inzerát ale už jen jako krátká čtená zpráva.

V pondělí 14. 1. 2013 se oproti všem dosavadním zpravodajským zvyklostem vůbec nehrály zahraniční ohlasy na první kolo prezidentské volby. V diskusi k případnému zařazení se objevil ze strany vedení argument, že zahraniční média budou určitě psát o Zemanově vazbě na Rusko a redakce to nebude mít jak vyvážit. Argument byl neopodstatněný, jelikož reflexe ohlasů zahraničních médií by byla jako vždy komplexní, nikdo by nevybíral pouze jednostranně zaměřené články.

Další příklady zásahů šéfredaktora do zpravodajství

Čínský orchestr v Praze – 2. 2. 2013

V sobotu v poledne dostala redaktorka úkol natočit reportáž o Čínském novém roku (konal se až o 8 dní později). Zpravodaj ČT v Číně do Prahy vzkázal, že téma lze natočit až v okamžiku, kdy událost skutečně začne, nikoliv v předstihu. Redaktorka proto na pokyn nadřízených začala shánět Číňany v Česku, aby před kamerou ČT připravili „novoroční“hostinu. Zadání působilo už od počátku zvláště, nicméně se povedlo sehnat aspoň Vietnamce z tržnice, kteří byli ochotni před kamerou sehrát za finanční úhradu „přípravu čínských oslav“. Součástí zadání bylo natočit i generální zkoušku Šanghajského rozhlasového orchestru, který se odpoledne konal v Obecním domě. Při textové kontrolní produkci editor redaktorce sdělil, že v reportáži se musí objevit i vystoupení

Jana Kohouta z ranního vysílání ČT24. Redaktorka s Kohoutovým zařazením do reportáže nesouhlasila, protože nedávalo smysl, editor ale uvedl, že tak musí být na výslovnou a opakovanou žádost šéfredaktora Petra Mrzeny. Nikoliv tedy například sinolog, ale tehdejší zástupce Smíšené česko-čínské komory vzájemné spolupráce v ranním bloku, a poté i v hlavní relaci Události okomentoval „význam Nového roku pro Číňany“. (Jan Kohout je dnes ministrem zahraničí v demisi ve vládě Jiřího Rusnoka.)

Tato stejná komora byla organizátorem čínského koncertu a je z části financována společností PPF.

Podivné rychlé shánění a dotáčení „Číňanů chystajících se v Praze na Nový rok“ tak působilo spíše jako kamufláž pro umístění komerční aktivity soukromého subjektu do veřejnoprávního vysílání.

Den po odvysílání reportáže byl na její nestandardnost upozorněn sloužící šéfredaktor ČT24 (F. Lutenský). Dotaz, zda mu okolnosti příspěvku přijdou v pořádku, ironicky odbyl a tématu se dál nevěnoval.

Ředitel zpravodajství Zdeněk Šámal byl na redakční poradě dne 14. 8. 2013 redaktory vyzván, aby okolnosti vzniku této „reportáže“ vysvětlil. Uvedl, že „šlo o případ klientelismu a že to byla chyba“. Bližší informace nesdělil.

Boj uvnitř vedení ČSSD – 6. 8. 2013

Šéfredaktor Petr Mrzena trval na větším prostoru ve vysílání pro statutárního místopředsedu ČSSD Michala Haška v neprospěch předsedy ČSSD Bohuslava Sobotky. V den, kdy předseda B. Sobotka oznámil, že stejně jako jeho oponent M. Hašek podpoří Rusnokovu vládu, a vyslovil se tak v rozporu se svým dřívějším postojem, nařídil šéfredaktor editorům, že M. Haška musí být ve vysílání víc než B. Sobotky („Shodujeme se všichni na tom, kdo dnes vyhrál?! Vyhrál Hašek, tak ho musí být ve vysílání víc.“). Následovalo upozornění editora, že zastoupení by mělo být alespoň rovnoměrné, když předsedou strany je stále B. Sobotka.

Černá stavba zastupitele ČSSD – červen 2012

V červnu 2012 se připravovalo v redakci zpravodajství natáčení reportáže o podezření z „černé stavby“ zastupitele na Praze 1 a předsedy správní rady Nemocnice na Františku Rudolfa Demeše (ČSSD). Stavěl domek v chatové osadě Lahovská, v městské části Velká Chuchle. V osadě se ale smí stavět jen rekreační objekty. Stavba navíc vůbec nebyla ohlášená, což potvrdila vedoucí stavebního úřadu v Radotíně, úřad v té době věc prověřoval a chystal se na kontrolní prohlídku. V této fázi byla reportáž vedením redakce zastavena. Panuje důvodné podezření, že za zásahem stály klientelistické vazby.

Závěrem

Vážený pane předsedo, vážení členové rady ČT,

věříme, že výše popsané skutečnosti dostatečně ilustrují, jak je v posledních měsících ohrožována objektivita a nestrannost zpravodajství televize veřejné služby. Doložit můžeme i další příklady ovlivňování vysílání zpravodajství ze stávající volební kampaně, v příloze 1).

Doufáme, že tuto stížnost shledáte jako důvodnou a budete se celou záležitostí zabývat v co nejkratší době, aby mohlo zpravodajství ČT beze zbytku plnit svoje poslání vůči veřejnosti – tedy přinášet kvalitní a necenzurované zprávy.

Na základě výše uvedeného vás žádáme, abyste v souladu s § 8, odst. 1), písm. i) zákona o České televizi důsledně dohlédli na plnění úkolů veřejné služby v oblasti televizního vysílání a na naplňování zásad vyplývajících z Kodexu České televize a za tím účelem vydali stanovisko, které by označilo kroky vedení České televize cenzurující zpravodajství a favorizování některých politických proudů, které ve svém důsledku vedou k porušování principu objektivity a vyváženosti, za jsoucí v rozporu s úkoly veřejné služby v oblasti televizního vysílání.

S pozdravem a v úctě

23 moderátorů, redaktorů a editorů České televize
V Praze, dne 25. října 2013

PŘÍLOHA PODNĚTU

A jak ukazují příklady posledních týdnů, praxe ovlivňování vysílání zpravodajství ČT24 pokračovala i před posledními, předčasnými volbami do PSP ČR.

Vysílání ČT v období před parlamentními volbami 2013

Prezident Miloš Zeman a byty OKD

ČT se dne 24. 9. 2013 v relaci Události zabývala návrhem prezidenta Miloše Zemana pro Důl Paskov. Prezident navrhl, aby vlastník převedl byty OKD na moravskoslezský kraj a ten by pak z výnosů financoval útlum dolu.

Již v odpoledních hodinách (v 15:52 hod. server aktuálně.cz, v 18 hod. ČTK) vyšlo najevo, že Zemanův návrh je nerealizovatelný. (Zakazuje ho privatizační smlouva, vlastník navíc byty ručil za 10miliardovou půjčku u investorů.) ČT se prezidentovu návrhu věnovala hned na začátku relace. Skutečnost, že je nereálný,

na rozdíl od ostatních médií zcela ignorovala. Prezidenta Zemana tak prezentovala jako autora návrhu "řešení pro Paskov", aniž by jeho myšlenku jakkoliv zkonfrontovala s již známými fakty.

Zemanova spanilá jízda po republice

V pořadu Události zaznamenala 25. 9. 2013 Česká televize jednu z cest prezidenta Miloše Zemana po ČR. Prezident navštívil jihomoravský krajský úřad, kde strávil několik hodin po boku jihomoravského hejtmána a statutárního místopředsedy ČSSD Michala Haška. Události zcela pominuly aktuální souboj uvnitř ČSSD mezi předsedou ČSSD Bohuslavem Sobotkou a statutárním místopředsedou Michalem Haškem – mocenský konflikt posilovaný právě osobou prezidenta Zemana. Reportáž navíc vyzněla pro prezidenta oslavně, bez náznaku kritické analýzy: potlesk zaměstnanců krajského úřadu, následný přídavek od krajských zastupitelů apod. (Např. MF Dnes informovala o tom, že ne všichni zúčastnění tleskali dobrovolně.) Závěr reportáže se jen okrajově věnoval „pískajícimu protestu“, slovy „ne všichni ale prezidenta vítali.“ Např. komerční stanice Nova zaznamenala a odvysílala ve svém zpravodajství i to, že pískajícího demonstranta zatkla policie a několik hodin ho držela v cele předběžného zadržení. (Stejně tak i veřejnoprávní rozhlasová stanice Radiožurnál). ČT tuto informaci v Událostech dne 25. 9. 2013 zcela pominula.

Ministr za SPOZ a personální čistky

ČT se dne 1. 10. 2013 v relaci Události zabývala personálním zemětřesením v resortu ministerstva dopravy. Ministr Zdeněk Žák náhle, bez uvedení závažných důvodů, odvolal 3 ředitele státních podniků. Ačkoliv prezentaci kandidátů do PS PČR má přísně regulovat volební kodex ČT, ministr, který kandiduje jako lídr SPOZ v Praze, se (jako jediný a sám) objevil v přímém vstupu v relaci Události. Zde bez jakékoliv oponentury a konfrontace Žák vše „vysvětlil“. Vyznění tak bylo jednostranné a zcela ve prospěch kandidujícího politika. Došlo tak k porušení Pravidel předvolebního a volebního vysílání ČT, podepsaných a schválených generálním ředitelem dne 17. 9. 2013. Konkrétně pak pravidlo 8, jehož část zní: „Je třeba zabránit tomu, aby se Česká televize stala nástrojem jednostranné či zkreslující propagace konkrétního kandidáta na funkci poslance nebo politického subjektu...“

Vztyčený prst výtvarníka Davida Černého na Vltavě

Dne 21. 10. 2013 bylo z Událostí vyřazeno téma, že výtvarník David Černý namířil z Vltavy na Pražský hrad obří vztyčený prostředníček. Umělec uvedl, že svým dílem vyjadřuje názor na politiku prezidenta Miloše Zemana (o uměleckém díle informovaly světové agentury i tisk jako Reuters, New York Times či BBC). Šéfredaktor Petr Mrzena téma původně nechtěl zařadit ani do denní agen-

dy ČT24. Po naléhání části redakce, aby se téma objevilo na ČT24 aspoň v krátké čtené zprávě, bylo toto nakonec po konzultaci s ředitelem zpravodajství povoleno s jimi schváleným textem. Text této vedením schválené čtené zprávy pak zařadil do bodového scénáře rovněž editor Událostí. To mu ale vzápětí vedení zpravodajství zakázalo s odůvodněním, že „výtvarník David Černý podporuje TOP 09 a vysílání na ČT24 stačilo“. Tento zákaz kontrastuje s předchozím příkladem, kdy lídr kandidující za SPOZ mohl naopak v Událostech vystoupit proti volebním pravidlům ČT a zcela bez omezení. Výtvarník Černý navíc, jak známo, ani nikam nekandiduje.

Šéf legendárního JZD a kandidát SPOZ ve Zlínském kraji

Dne 22. 10. 2013 uvedla hlavní zpravodajská relace Události ve čtené zprávě mezi osobnostmi, které letos prezident Zeman vyznamená na státní svátek 28. října, taky někdejšího předsedu zemědělského družstva Slušovice Františka Čubu. František Čuba přitom kandiduje za SPOZ ve Zlínském kraji. Došlo tak k porušení Pravidel předvolebního a volebního vysílání ČT, podepsaných a schválených generálním ředitelem dne 17. 9. 2013. Konkrétně pak pravidlo 9: „Ve všech zpravodajských a politicko – publicistických pořadech, v nichž vystupují představitelé politického života a veřejné správy, bude uvedena stranická příslušnost takových osob bez ohledu na to, zda kandidují ve volbách či nikoliv.“ František Čuba je členem SPOZ.